

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3183-3/19

Mostar: 06.02.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Filijala Mostar, postupajući po Presudi Suda BiH br.S1 3 U 034056 19 U od 16.12.2019. godine, rješavajući žalbu potencijalnog ponuđača Privredno društvo „Riba Neretva“ d.d. Konjic broj: 03-181/19 od 04.10.2019. godine, izjavljenu na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabavke *„Nabavka autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve na kojima pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje sportskih ribolovaca „Glavatica“ – Jablanica i Udruženje/Udruga sportskih ribolovaca „Neretva 1933“ – Mostar“*, ugovornog organa JP Elektroprivreda BiH, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, na osnovu člana 93. stav (7), 103. stav (1) tačka a), 104., 111. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14), na sjednici Vijeća II održanoj 06.02.2020. godine, donio je

RJEŠENJE

- 1. ODBIJA SE** žalba potencijalnog ponuđača Privredno društvo „Riba Neretva“ d.d. Konjic, kao **neosnovana**.
- 2. PONIŠTAVA SE** Tenderska dokumentacija za javnu nabavku roba putem otvorenog postupka broj 10202-152/19 za predmet nabavke *„Nabavka autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve na kojima pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje sportskih ribolovaca „Glavatica“ – Jablanica i Udruženje/Udruga sportskih ribolovaca „Neretva 1933“ – Mostar“* za LOT-1 glavatica, LOT-2 mekousna pastrmka i LOT-3 potočna pastrmka, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj 1409-1-1-130-3-86/19 od 24.09.2019. godine.
- 3. ODBIJA SE** zahtjev žalitelja za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 KM.

O b r a z l o ž e n j e

JP Elektroprivreda BiH, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica (u daljem tekstu: Ugovorni organ) objavio je 24.09.2019. godine Obavještenje o nabavci broj 1409-1-1-130-3-86/19 kojim započinje otvoreni postupak javne nabavke „*Nabavka autohtone riblje mjeđi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve na kojima pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruju udruženja sportskih ribolovaca „Glavatica“ – Jablanica i Udruženje/Udruga sportskih ribolovaca „Neretva 1933“ - Mostar*“.

Potencijalni ponuđač Privredno društvo „Riba Neretva“ d.d. Konjic (u daljem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu dana 04.10.2019. godine putem Ugovornog organa zbog povrede Odredbi zakonskih i podzakonskih akata u pozivu za podnošenje ponuda u otvorenim postupcima javne nabavke „*Nabavka autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve na kojima pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje sportskih ribolovaca „Glavatica“ – Jablanica i Udruženje/Udruga sportskih ribolovaca „Neretva 1933“ – Mostar*“, broj 10202-152/19, 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19 od septembra 2019. godine. Ugovorni organ je u skladu sa članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama žalbu prosljedio ovom organu kao neosnovanu. Žalba je zaprimljena kod ovog organa 15.10.2019. godine, a ista je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka, dana 25.10.2019. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

U zakonskom roku u skladu sa članom 7.6. Poziva za podnošenje ponuda u otvorenim postupcima javne nabavke broj **10202-152/19**, 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19 iz septembra 2019. godine, podnosimo žalbu sa prijedlogom da se, u skladu sa ovom žalbom, naloži ugovornom organu da izmijeni kriterije u tačkama 3.4.2. a) i Napomene iza tačke 3.4.2. a) gore pobrojane tenderske dokumentacije ili da URŽ u cjelosti poništi tendersku dokumentaciju broj: **10202-152/19**, 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19.

Žalitelj navodi tačke 3.4.1. i 3.4.2. i 3.4.2.a) tenderske dokumentacije kojima su propisani minimalni uslovi za ponuđače, koje se odnose na jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije za zahtjevanu vrstu ribe, kao i dostavljenje Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku mekousnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdat od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ili drugog pravnog lica registrovanog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Razlog zašto su navedene odredbe tenderske dokumentacije nezakonite i suprotne podzakonskim aktima su slijedeće:

Ugovorni organ ne navodi da li je INGEB-Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo registrovano, a time i ovlašteno za izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta nabavke. Jer odredba člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH (u daljem tekstu ZOSR FBiH) kaže da poslove iz oblasti slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su *registrovana* za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda.

Da je ovlašteni organ dužan dokazati da je INGEB registrovan u smislu člana 48. ZOSR, a time i ovlašten za izdavanje Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta javne nabavke, vidljivo je iz odluke URŽ JN2-03-07-1-1364-9/17 od 18.01.2018. godine, na stranici 7. odluke. Taj dokaz ne proizilazi iz osporene tenderske dokumentacije.

Isto tako iz osporene tenderske dokumentacije ne proizilazi da li se pod „drugim pravnim licem registrovanim za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda“, misli i na domaća i strana lica koja su registrovana za gore navedeno.

Tenderska dokumentacija ne sadrži ni uputu ponuđačima koje su to druga registrovana pravna lica za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda i kod kojih su organa registrovana (sud, ministarstva ili druga tijela) i u kojim državama.

Sve navedeno omogućava široko tumačenje navedenih dokumenata od strane ovlaštenog organa kao i široka diskreciona ovlaštenja u pogledu ocjene dostavljenih certifikata i kasnije dodjele ugovora sa odabranim ponuđačem, te stavlja pretjeran teret na ponuđače i dovodi ih u neizvjestan položaj.

Da je ugovorni organ bio dužan navesti pravne osobe koje mogu izdati certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti proizilazi iz okolnosti što registarski sudovi izdaju izvod iz sudskog registra i djelatnosti pravnih lica samo na ime određenog subjekta. Registarski sudovi ne izdaju podatke o tome da li je određeni pravni subjekt registrovan za određenu djelatnost.

Kako će ugovorni organ provjeriti da li je certifikat izdala za to registrovana pravna osoba?

Iz navedenog je jasno da ugovorni organ ne zna da li u BiH postoji pravno lice koje je registrovano za izdavanje certifikata iz člana 48. ZOSR FBiH, to i ne provjerava, što u krajnjoj liniji ukazuje da i ne želi da izvrši poribljavanje, odnosno svoju zakonsku obavezu.

I insistiranje ugovornog organa na INGEBU je bilo „naslijepo“ jer iz dokaza koje smo priložili i činjenica koje smo izložili jasno je da INGEB nije pravno lice koje je ovlašteno izdavati certifikate iz člana 48. ZOSR FBiH.

Nadalje, nejasno je, neodređeno i nezakonito navođenje termina „Jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije“ za predmet javne nabavke. Obzirom da svaka analiza/certifikat/uvjerenje o genetičkoj karakterizaciji sadrži određen procenat da određena riba /mlađ ima tražene genetske karakteristike, nejasno je na koji način bi se vršila ocjena ponuda u slučaju da određeni ponuđač dostavi certifikat sa npr. 90% potvrdom genetičke autohtonosti, ali njegova ponuda bude veća od ponuđača koji dostavi certifikat sa 87% potvrdom genetičke autohtonosti. Drugim riječima, izraz „Jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije“, može dovesti do

neravnopravnog tretmana ponuđača i stavlja pretjeran teret na ponuđače i dovodi ih u neizvjestan položaj.

Kad zahtijeva kao dokaz genetičke autohtonosti Certifikat iz člana 48. ZOSR, ugovorni organ se ne poziva na sisteme osiguranja *kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata*¹, niti navodi koje će druge dokaze prihvatiti o ekvivalentnim merama osiguranja kvaliteta od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. Zato je ugovorni organ bio dužan da navede koje dokaze i od kojih tijela će prihvatiti ako ponuđač ne dostavi certifikat INGEB-a.

Nejasne su i zbunjujuće, time i nezakonite odredbe člana V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.1, 8.II i 8.III), člana III nacrtu pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.1, 9.II i 9.III) osporavane tenderske dokumentacije broj: 10202-152/19, te člana V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.), člana III nacrtu pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.) osporavane tenderske dokumentacije pod brojevima: 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19, koji članovi navode da naručilac zadržava pravo da na dan poribljavanja o svom trošku izvrši kvantitativno-kvalitativnu kontrolu ribe/riblje mlađi predmeta nabavke, obzirom na Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti iste. Ukoliko Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti ribe/riblje mlađi poslije uzorkovanja na dan poribljavanja, pokaže manje od 80% učešća posmatrane ribnjačke populacije sa jedinkama autohtonih neretvanskih populacija ribe/mlađi predmeta nabavke, ugovorni organ će podnijeti zahtjev za protest bankarske garancije za dobro izvršenje posla odnosno bezuslovnu naplatu shodno odredbama ZOO....

Ovdje se nameću dva pitanja: putem kojeg lica će ugovorni organ vršiti kontrolu i da li će se dopustiti poribljavanje sa ribom/mlađi koja na dan poribljavanja pokaže manje ili 80% učešća posmatrane ribnjačke populacije ili će samo aktivirati bankarsku garanciju i neće dopustiti poribljavanje ili će dopustiti poribljavanje ribom/mlađi koja ima manje od 80% učešća i aktivirati bankarsku garanciju. Ovo je relevantno zbog kvaliteta ribe/mlađi kojom je potrebno izvršiti poribljavanje, jer se poribljavanje u kvantitativno-kvalitativnom smislu mora vršiti u skladu sa ribarskom osnovom.

Posebno ističemo da smo pribavili Aktuelni izvod iz sudskog registra za INGEB, iz kojeg je jasno vidljivo da isti nije pravno lice registrovano za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Zbog značaja za ekosisteme i očuvanje autohtonosti ribljeg fonda, INGEB bi morao biti registrovan upravo za istraživanja iz gore navedenih oblasti, kako to uostalom i propisuje odredba člana 48. ZOSR FBiH, na koji se poziva ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji.

Po našem mišljenju, djelatnosti INGEB-a: Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama i Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji ne ukazuju registraciju kakvu propisuje član 48. ZOSR FBiH, da bi se od istog mogao prihvatiti certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti koji bi sa sigurnošću potvrđivao da se radi upravo o ribi/mlađi sa jasnim genetičkim karakteristikama koje je čine pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka.

DOKAZ: Aktuelni izvod Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-RegZ -19-007579 od 18.9.2019. godine.

Iz tenderske dokumentacije se ne vidi da INGEB izdaje Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta javne nabavke na okolnost genetičke autohtonosti. Ugovorni organ to svjesno i namjerno izbjegava navesti. Upravo naprotiv, INGEB u postupcima utvrđivanja genetske autohtonosti izdaje Analizu, a ne certifikat, što je vidljivo iz Analize broj 542/17 od 24.10.2017. godine, koja je izrađena upravo na zahtjev ugovornog organa radi utvrđivanja autohtonosti uzgojne populacije jednog od ponuđača na tenderu, „LAKS“ d.o.o.

Sad je potpuno jasno da INGEB ne izdaje certifikat, nego samo vrši analizu, a analiza i certifikat nisu isto, što navodi i URŽ u odluci broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 5.9.2019. godine, str. 18. pasus prvi. INGEB sačinjava i izdaje analizu upravo iz razloga što nema registraciju kakvu traži član 48. ZOSR FBiH, jer da ima onda bi i mogao da izdaje Certifikate, jer samo lica koja su registrovana kao u članu 48. ZOSR FBiH mogu izdavati Certifikate o porijeklu i genetičkoj autohtonosti.

INGEB ne može izdavati certifikate iz člana 48. ZOSR FBiH iz razloga što nije akreditovan za obavljanje poslova iz člana 48. ZOSR FBiH. Da bi neko pravno lice moglo izdati certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti, ono prvo treba biti registrovano za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a potom i akreditovano za izdavanje certifikata i imati akreditovanu metodu, o čemu će više riječi biti u nastavku ove žalbe.

I ovom žalbom ponovno ukazujemo na ono što smo ukazivali u ranijim žalbama na tendersku dokumentaciju ugovornog organa, te ističemo i dodatne činjenice, a sve kako slijedi:

U Bosni i Hercegovini ne postoji akreditovana laboratorija/institucija/organ/tijelo sa akreditovanim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu.

To je jasno vidljivo iz javno objavljenih podataka na web stranici BATA-Instituta za akreditiranje u BiH, po kojim podacima nijedna ustanova u BiH nije akreditovana za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije. Dakle, nije moguće da ijedan ponuđač pribavi valjan, objektivan i kvalitetan dokaz da riba/riblja mlađ iz tenderske dokumentacije ispunjava uvjete navedene naprijed u glavi I ove žalbe.

Pojam akreditacije znači davanje dozvole za rad. Riječ akreditacija koristi se u mnogim područjima i označava pojam za davanje odobrenja nekome da može raditi određenu vrstu posla, zvanično priznanje da je neko tijelo za ocjenjivanje usklađenosti (laboratorij, tijelo za sertifikaciju, inspekcijsko tijelo) kompetentno, stručno i tehnički osposobljeno za rad u skladu s međunarodno prihvaćenim pravilima i da provodi aktivnosti ocjenjivanja usklađenosti u skladu sa međunarodno prihvaćenim pravilima.

Ocjenjivanje usklađenosti znači dokazivanje da su utvrđeni zahtjevi koji se odnose na proizvod, proces, sistem, osobu ili tijelo ispunjeni.

Ocjenjivanje usklađenosti provode tijela za ocjenjivanje (laboratoriji, inspekcijska tijela, eertifikacijska tijela), a da bi pružila dokaz osposobljenosti za zadatke koje obavljaju, mogu se akreditirati prema odgovarajućoj za to određenoj međunarodnoj normi (uglavnom niz normi ISO/IEC 17000)². Akreditacija daje povjerenje u sigurnost i kvalitetu proizvoda i usluga.

Jasno je iz prednjeg da, ako tijelo nije na propisan način akreditovano za određeni proces, proizvod, sistem, onda nema ni sigurnosti da potvrda koju izdaje o određenom procesu, proizvodu itd može pružiti povjerenje o sigurnosti i kvalitetu određenog proizvoda, usluge, procesa, sistema, a u konkretnom slučaju genetskog diverziteta-genetske karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku i neretvansku glavaticu.

Uspostavljanje i održavanje kompetentnog, nepristrasnog i nezavisnog sistema akreditiranja kako bi i korisnici usluga akreditiranih tijela i potrošači u BiH imali povjerenje u usluge koje pružaju laboratoriji, certifikaciona i inspekcijska tijela u različitim oblastima, što je vidljivo iz liste koju javno na web stranici objavljuje BATA.

Kako u BiH nema akreditovane Laboratorije ili druge institucije za utvrđivanje genetičkog diverziteta-karakterizacije autohtonosti za, konkretno, neretvansku potočnu pastrmku i neretvansku glavaticu, nemoguće je sa sigurnošću koju propisuju međunarodni standardi, znati da je ijedan ponuđač ispunio ključni uvjet iz ponude - da raspolaže sa ribljom mlađi/ribom iz koja je predmet javne nabavke roba putem nabrojanih otvorenih postupaka.

Bez Analize koju daje akreditovano tijelo, otvara se širok prostor manipulacije rezultatima analiza, ocjene, mjerenja i certifikacije, jer nema jedinstvenih međunarodnih standarda koji bi određeni rezultat činili kvalitetnim, stručnim i sigurnim. Bez akreditacije je moguće da određeni proizvod, konkretno riba/riblja mlađ iz istog izvora u jednoj laboratoriji dobije potvrdu genetičke karakterizacije autohtonosti, a u drugoj ne dobije.

Osim što je akreditacija neophodna za ustanovu, neophodna je i za određeni proces u kojem se utvrđuje da li je određeni proces podoban za davanje ocjene usklađenosti određene robe, usluge itd.

Primjena međunarodnih standarda za određenu robu ili uslugu koja se pribavlja u postupku javne nabavke je obavezna. Ovo proizilazi iz odredbe člana 48. st.5. Zakona o javnim nabavkama BiH, koja glasi: „Ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva osiguranje certifikata koje izdaju nezavisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorni organ dužan je pozvati se na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorni organ dužan je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima.“

Tužitelj, kad insistira na INGEB-u, kao nadležnom tijelu za davanje potvrde genetičkog diverziteta ili pravnim osobama iz člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, ne poziva se na sisteme osiguranja kvalitete koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata.

U Strategiji razvoja Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnoilogiju (2017.-2027.) izdatog u Sarajevu u decembru 2016. godine, u tabeli 3. na stranici 40, u Prikazu osnovnih ciljeva zadataka i indikatora uspješnosti provođenja strategija razvoja INGEB-a za navedeni period je i Uvođenje internacionalnog standarda u osiguranju kvaliteta, konačni ishod je Implementacija standarda kontrole kvaliteta, a indikator je Akreditacija ISO 9001:17025. Dakle, INGEB još uvijek teži međunarodno priznatom standardu kontrole kvaliteta, koji propisuje ZJN. Samo iz ovog razloga, tenderska dokumentacija nije u skladu sa ZJN pa je kao takva ništava.

Jasno je iz svega navedenog, da odredba člana 48. st.5. ZJN kad propisuje elemente certifikata, ima na umu certifikat akreditovanog organa.

Nije sporno da u tenderskoj dokumentaciji nije traženo da pravna lica čije se Analize traže kao dokaz genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu budu akreditovana. Upravo u ovome i jeste osnovni problem i nedostatak tenderske dokumentacije.

Nadalje, smatramo da je gornjim članovima tenderske dokumentacije (koji upućuju na organe od kojih se mogu pribaviti dokazi genetičkog diverziteta) prekršen i član 49. Zakona o javnim nabavkama, stav 1.tačka e) koja propisuje da ugovorni organ u postupku javne nabavke može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj ili profesionalnoj osposobljenosti ponuđača, među kojima i uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, kojim se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama, a što, kad je kvalitet u pitanju, upućuje na odredbu člana 48. st. 5. Zakona o javnim nabavkama.

Ovo iz razloga što je iz onog što je naprijed navedeno jasno da u BiH ne postoji akreditovana, time ni nadležna institucija za utvrđivanje genetičkog diverziteta za ribu/riblju mlađ iz osporene Javne nabavke roba, a ugovorni organ insistira da takvu potvrdu izda i analizu izvrši pomenuti Institut iz Sarajeva ili druga pravna lica za koja nema dokaza da postoje. Akreditovana, time i nadležna institucija za neku oblast može biti samo ona koju BATA takvom oglasi, kao i u svakoj drugoj državi.

Citirane odredbe Zakona o javnim nabavkama ne ograničavaju iz koje zemlje mora biti nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, pa stoga smatramo da nije bilo nikakvih prepreka da se u tenderskoj dokumentaciji pribavi potvrda nadležne institucije iz bilo koje države, koja je akreditovana za utvrđivanje i određivanje genetičkog diverziteta ribe/riblje mlađi, jer svaka nadležna državna agencija primjenjuje iste međunarodne standarde za akreditaciju. Zato između ocjene određene iste robe, procesa, itd. koju izvrše nadležna akreditovana tijela u dvije različite države ne smije i ne može biti razlike.

Radi navedenog, ugovorni organ ne može insistirati na dokazu iz stava 4.2.1. tačka p) Tenderske dokumentacije, kad ovaj dokaz, u smislu potvrde genetičkog diverziteta - genetičke karakterizacije ribe/riblje mlađi, nijedan ponuđač ne može dostaviti od Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju iz Sarajeva ili druge pravne osobe iz člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Iz istog razloga ne može u tenderskoj dokumentaciji stajati ni napomena iza tačke 3.4.2 a), niti se insistiranje na certifikatu Instituta iz Sarajeva ili drugih lica može pravdati preferencijalnim tretmanom domaćeg.

Ugovorni organ je aktom broj 02-2-83-6609/19 od 14.10.2019. godine dostavio izjašnjenje na navode žalbe u kojem između ostalog navodi:

Postupajući po žalbi, razmotreni su svi navodi iz žalbe, te je utvrđeno da žalba nije osnovana iz slijedećih razloga:

Srazmjerno predmetu nabavke ugovorni organ je odredio minimum kvalifikacionih uslova tako da u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti koje ponuđači trebaju ispunjavati oni su u potpunosti nediskriminatorski i nisu ograničavajući za konkurenciju. Naprotiv, postavljenim kvalifikacionim uslovima koje ponuđači trebaju ispunjavati omogućava se veća konkurencija tako da je svakoj pravnoj i fizičkoj osobi koja se bavi proizvodnjom i uzgojem ribe i riblje mlađi omogućeno da učestvuje u natjecanju.

Ugovorni organ je u tenderskim dokumentacijama **10202-152/19** (LOT1, LOT 2, LOT 3), 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19 pod tačkom 3.4.1. koja se odnosi na uslove vezane za tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača, naveo da isti moraju ispuniti minimalne uslove.

Iz navedenog se vidi da Ugovorni organ kao ocjenu postavljenih uslova da riblja mlađ/riba ima jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije [(glavatica), (mekousna pastrmka), (potočna pastrmka)], što je čini pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka će vršiti na osnovu dostavljenog originala ili ovjerene kopije certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku potočnu pastrmku izdat od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ili drugog pravnog lica registrovanog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH („Službene novine FBiH, broj 64/04“). Ugovorni organ nije isključivo rekao da to mora biti Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdat od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo, već je ponuđačima ostavljena mogućnost dostavljanja navedenog dokaza i od drugih registrovanih pravnih i fizičkih lica ne samo na prostoru BiH već i drugih zemalja u skladu sa zakonskim procedurama.

Na osnovu navoda iz Rješenja Ureda za razmatranje žalbi broj JN2-01.07-1-497-8/18 od 13.09.2018.godine i broj JN2-01.07-1-702-6/18. od 12.12.2018.godine, Ugovorni organ je uputio dopis prema Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koji se odnosi na izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti riblje populacije vezano za što kvalitetniju izradu tenderske dokumentacije za nabavku riblje mladi/ribe za poribljavanje sliva rijeke Neretve. U navedenom dopisu se između ostalog navodi: „*da je kod propisivanja tenderske dokumentacije za predmetno pitanje potrebno postupati u skladu sa navedenim članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, odnosno da certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdaju pravna lica koja su registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, kako je propisano pomenutim članom zakona. Što se tiče dostavljanja izvještaja iz stava (3) navedenog člana citiranog Zakona, isti nam je dostavljen jedino od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu.*“ Ugovorni organ se prilikom izrade tenderske dokumentacije u smislu određivanja uslova i dokaza vezano za tehničku i profesionalnu sposobnost vodio navedenim u dopisu broj 03-3-24/2-954/19 izdatog od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

U vezi sa navodom žalitelja da u BiH ne postoji akreditovana laboratorija sa akreditovanim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu, URŽ svojim Rješenjem broj JN2-03-07-1 -1923-7/19 od 05.09.2019.godine na strani 17. pasus 2. je istakao da članom 48.Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH nije izričito propisano da je neophodno da navedene poslove obavlja akreditovani laboratorij, nego je jasno propisano da to obavljaju pravna lica koja su registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a što je zahtjev ugovornog organa iz tačke 3.4.1. i 3.4.2. tenderske dokumentacije, te se navod žalitelja da je propust ugovornog organa što u tenderskoj dokumentaciji nije zahtijevao da pravna lica čije se analize zahtijevaju kao dokaz genetske autohtonosti za predmetnu nabavku budu akreditirana, smatra neosnovanim.

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju (INGEB) je pravno lice koje je registrovano za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Na osnovu toga, isti ima dozvolu da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mladi, te na osnovu te analize izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti, (kako je i propisan članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH, Sl.novina 64/04). O prethodno navedenom svjedoči i dopis Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, upućenog JP EP BiH. Što se tiče navoda da iz osporene tenderske dokumentacije ne proizilazi da li se pod drugim pravnim licem registrovanim za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodna ribarstva, misli i na domaća i strana lica, Ugovorni organ ističe da članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu nije precizno propisano gdje moraju biti registrovane pravne osobe koje vrše stručna i znanstvena istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda.

Tenderska dokumentacija i ne treba da sadrži uputu ponuđačima koja su to druga registrovana pravna lica za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, niti kod kojeg su organa registrovani, niti u kojoj državi. U tenderskoj dokumentaciji je navedeno jedno pravno lice (INGEB), za koje pouzdano znamo, a iz ranijih iskustava preneseno, da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mlađi, te na osnovu te analize izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti.

Žalitelj u cijeloj svojoj žalbi (u više navrata) na sve načine pokušava da diskredituje INGEB kao registrovano pravno lice za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, koji ima dozvolu da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mlađi, te na osnovu koje izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti.

Prije svega istakli bi da žalitelj ponovo, kao i u prethodnim žalbama, inputira URŽ-u da je u svojim rješenjima naveo da je ugovorni organ dužan dokazati da je INGEB registrovan u smislu člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu što nije tačno.

Kao što je vidljivo iz Rješenja URŽ-a br. JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019. godine (strana 17.) URŽ „konstatuje da se žalitelj neosnovano poziva na praksu ovog organa u vezi sa spornim pitanjem“. Takođe na strani 16. navedenog Rješenja URŽ je istakao da je tenderska dokumentacija (tačke 3.4.1.a, 3.4.2.1), 4.2..) sačinjena u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu i u skladu sa dopisom Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te je konstatovano da žalitelj nije dokazao da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ne može vršiti analizu genetičkog diverziteta.

U prilog svojim navodima žalitelj je dostavio Aktuelni izvod iz sudskog registra Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo od 18.09.2019. godine, tvrdeći da Institut nije registrovan u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, odnosno za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva, te da po mišljenju žalitelja djelatnosti INGEB-a: Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim i tehničkim i tehnološkim naukama i Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji ne ukazuju na registraciju kakvu propisuje član 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH.

U vezi dostavljenog Aktuelnog izvoda iz sudskog registra, prije svega ukazujemo na činjenicu da je žaliteljovo „mišljenje“ pogrešno, površno i paušalno. Naime iz Izvoda iz sudskog registra je vidljivo da je INGEB registrovan za istraživanja kakva propisuje član 48. Zakon o slatkovodnom ribarstvu F BiH. Naime djelatnost 72.11 istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji upravo to dokazuje, a što je vidljivo, a što je žalitelj trebao provjeriti iz Klasifikacije djelatnosti BiH gdje je pojašnjeno šta uključuje razred 72.11:

72.11 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji

Ovaj razred uključuje istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji:

- DNK/RNK. genomika, farmakogenomika, genske probe, genetski inženjering, sekvencioniranje, sinteza i umnožavanje (amplifikacija) DNK i RNK, profiliranje izražaja (ekspresije) gena te upotreba antisens tehnologije
- proteini i ostale molekule: sekvencioniranje, sinteza i inženjering proteina i peptida (uključujući velike molekule hormona); poboljšane metode prijenosa velikih molekula lijeka; proteomika, pročišćavanje i izoliranje proteina, ćelijsko signaliziranje, identifikacija ćelijskih receptora
- kultura ćelija i tkiva te inženjering: rad sa ćelijskim kulturama i kulturama tkiva, tkivni inženjering (uključujući elemente tkiva i biomedicinski inženjering), ćelijska fuzija, stimulant kod vakcina i podizanja imuniteta, kultiviranje embrija biotehnoške tehnike: fermentacija upotrebom bioreaktora, biološka obrada, biološko izluživanje,
- biološko izbjeljivanje, biološko odsumporavanje, bioremedijacija, biofiltracija, fitoremedijacija
- genski i RNK vektori: genska terapija, virusni vektori
- bioinformatika: izrada baze podataka o genomima i proteinskim sekvencama; modeliranje složenih bioloških procesa, uključujući biološke sisteme
- nanobiotehnologija: primjenjuje alate i procese nano i mikrotehnologije za izradu uređaja za istraživanje bioloških sistema i primjenu u farmaciji, dijagnostici itd.

Prosto je nevjerovatno koliko žalitelj površno tumači djelatnost za koje je registrovan INGEB, s obzirom da očekuje da u Izvodu sudskog registra u dijelu djelatnost očekuje bukvalno isti tekst kao što ga propisuje član 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH.

Ugovorni organ posebno ukazuje URŽ-u na neusklađenost terminologije između Zakona o slatkovodnom ribarstvu koji je u primjeni od 2004. godine sa Klasifikacijom djelatnosti BiH koja je u primjeni od 2010. godine.

Navedenim Zakonom u članu 48. je propisano da poslove u području slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, dalje navodeći koje poslove obavljaju ta pravna lica. Dok s druge strane Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 ne poznaje stručna i naučna istraživanja iz oblasti slatkovodnog ribarstva. Međutim pomnijim iščitavanjem djelatnosti za koju je INGEB registrovan se može vidjeti da se istraživanja navedena u članu 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu nalaze u okviru oblasti 72 Naučno istraživanje i razvoj.

Dakle, samo tačka 72 Klasifikacije djelatnosti BiH odnosi na oblast Naučnog istraživanja i razvoja, i nigdje u Klasifikaciji ne spominje posebno područje, oblast, grana ili razred koji se odnosi samo na *stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologija kopnenih voda kako to stoji u Zakonu o slatkovodnom ribarstvu*, što znači da nijedan subjekt ne može biti registrovan samo za navedeno istraživanje, jer ista djelatnost ne postoji. U nastavku navodimo šta uključuje navedena oblast: 72 Naučno istraživanje i razvoj

Ova oblast uključuje tri vrste djelatnosti na području istraživanja i razvoja:

- 1) osnovno istraživanje: eksperimentalni i teorijski rad namijenjen ponajprije stjecanju novih znanja temeljnim osnovama pojava i uočenim činjenicama, neovisno o konkretnoj primjeni ili upotrebi
- 2) primijenjeno istraživanje: izvorno istraživanje namijenjeno stjecanju novog znanja, ponajprije usmjereno na ostvarivanje određenog praktičnog cilja
- 3) eksperimentalni razvoj: sistematski rad, uz korištenje postojećih znanja stečenih istraživanjem i/ili praktični, usmjeren na proizvodnju novih materijala, proizvoda i uređaja, uvođenje novih postupaka, sistema i usluga te bitno unapređenje onih koji se već proizvode ili su već uvedeni.

Djelatnosti na području istraživanja i razvoja iz ove oblasti podijeljene su u dvije kategorije: prirodne nauke i inženjerstvo te društvene i humanističke nauke.

Iz svega naprijed navedenog vidljivo je da je Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo (INGEB) registrovan za tu oblast te da može vršiti analizu genetičkog diverziteta, što je uostalom potvrdilo i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva svojim dopisom od 20.06.2019. godine.

Također navod žalitelja da odredba člana 48.stav (5) Zakona o javnim nabavkama propisuje (ima na umu) certifikat akreditovanog organa, nije osnovan, jer odredba člana 48. stav (5) ne regulira dostavljanje certifikata. Član 48. stav (6) Zakona o javnim nabavkama propisuje obavezu ugovornog organa da ukoliko zahtjeva dostavljanje certifikata koji izdaju nezavisna tijela, da se pozove na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na evropskim serijama standarda, ali da je dužan prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. S tim u vezi URŽ u svom Rješenju broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019.godine na strani 17. pasus 3. navodi da žalitelj neosnovano ističe da je ugovorni organ u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama dužan zahtijevati dokaz koji izdaje akreditirana laboratorija, jer niti Zakon o javnim nabavkama takvo nešto propisuje, a posebno što je ugovorni organ postupao u skladu s materijalnim propisom koji regulira predmetnu materiju Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH, koji također ne propisuje da navedene dokaze mora izdati akreditirana laboratorija, nego pravno lice registrovano za predmetna ispitivanja, zbog čega se navod žalitelja smatra neosnovanim.

U vezi sa navodom žalitelja da je ugovorni organ propuštajući da zahtjeva dokaz o genetskoj autohtonosti ribe izdat od akreditirane laboratorije postupio suprotno članu 49. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama URŽ u svom Rješenju broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019.godine na strani 17. pasus 4. ističe da je navedenom odredbom Zakona propisano da u postupku javne nabavke robe ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti ponuđača, između ostalog: e) uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta a kojim se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili

normama. S tim u vezi, citiranom odredbom nije propisano da ugovorni organi moraju tražiti dokaze isključivo od akreditiranih laboratorija, a posebno imajući u vidu materijalni propis kojim je regulirana predmetna nabavka, jasno je da je ugovorni organ zahtijevao dostavljanje dokaza u skladu sa članom 49. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

Vezano za navode za BAT akreditaciju, ističemo slijedeće:

Tačno je da u BiH ne postoji akreditovana laboratorija sa metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, zato što kod takve analize ribe nikakvim aktom niti zakonom nije propisana BAT akreditacija. Pa to jasno i govori da niko u BiH nije akreditovan za takvu vrstu djelatnosti, zato što takva akreditacija i nije zahtijevana, kako bi se uradilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe. Ukoliko bi to bilo neophodno, imali bi više BAT akreditiranih laboratorija, za takve vrste djelatnosti. S obzirom da nema ni jedne u BiH pa to jasno i nedvojbeno i govori da laboratorija ne zahtijeva BAT akreditiranje za naprijed navedeno.

BAT Institut za akreditiranje u BiH nema propisane kriterije na osnovu kojih bi se vršilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu. U Zakonu o slatkovodnom ribarstvu («Službene novine FBiH» broj 64/04), nigdje nije propisano da laboratorija koja izdaje sertifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti mora biti BAT akreditovana. U fazi pripreme Tenderske dokumentacije JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnice »Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica nije ni zahtijevala da Institucija mora biti BAT akreditirana, jer nam to nije neophodno, ali nam je nepohodno da to budu pravna lica koja su registrirana za stručna i znanstvena istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Još jednom napominjemo da nam za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti nije neophodna BAT akreditacija, te zbog toga i nije zahtijevana tenderskom dokumentacijom. Tenderskom dokumentacijom je zahtijevano samo ono što nalaže član 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH («Službene novine FBiH» broj 64/04). Upravo je *Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* jedini koji je registrovan prema članu 48. naprijed navedenog zakona. Zar nije dovoljno napomenuto da ni jedna laboratorija sa područja EU, a koja vrši utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe nije BAT akreditovana, što se jasno, javno i transparentno može provjeriti, te svako dalje polemisanje oko BAT akreditacije smatramo opterećujućim i suvišnim. Kao dokaz da BAT akreditacija nije potrebna kod utvrđivanja genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, u prilogu izjašnjenja na navode iz žalbe Vam dostavljamo dopis /mišljenje Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, broj 03-3-24/2-954/19 od 20.06.2019.godine, kao jedine nadležne institucije u provedbi naprijed navedenog zakona. JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica »Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica, kao javno preduzeće koja izdvaja ogromne novce za nabavku riblje mladi za poribljavanje, kako bi izvršila svoju zakonsku obavezu, ima zakonsko

pravo kontrole robe koju kupuje. U slučaju nabavke riblje mlađi za poribljavanje, JP Elektroprivreda BiH će zadržati svoje ekskluzivno pravo da izabere instituciju koja će izvršiti kontrolu certifikata genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe. U ovom slučaju se ne vrši provjera institucije koja je izdala certifikat, nego se vrši kontrola ribogojilišta, odnosno uzgajivača autohtone riblje mlađe, jer ribogojilišta kod analize za izdavanje certifikata genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, izdvajaju vrlo malu količinu riblje mlađi za analizu, odnosno vrši se analiza matičnog jata. S obzirom da se kod poribljavanja ugovaraju izuzetno velike količine riblje mlađi (nekoliko hiljada komada riblje mlađi, koja nije u matičnim jatima, nego u velikim bazenima iz kojih se i vrši poribljavanje), JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica »Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica ustvari vrši provjeru riblje mlađi uzetu iz bazena iz kojih se vrši poribljavanje, a ne matičnih jata, za koje uzorke institucija i izdaje certifikat, genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe.

Upravo to i jeste problem Žalitelja, koji nema količine autohtone riblje mlađi za poribljavanje u bazenima iz kojih se i vrši poribljavanje, a ujedno ne može ni dobiti certifikat genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe od *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu*, jer i ne posjeduje matično jato autohtone riblje populacije, a uz to se između Žalitelja i *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* vodi proces zbog krivotvorenja certifikata, o čemu smo i pisali u gornjem dijelu teksta. Sve su to razlozi što Žalitelj uporno osporava certifikat genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, kao i instituciju *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* koja jedina u BiH radi takve vrste analize (to se može provjeriti i kod nadležnog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva), a do u nazad dvije godine, dok se nisu otkrile nezakonite radnje Žalitelja, certifikat *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* su uredno dostavljali u sklopu svoje ponude, i nije bilo nikakvih problema.

Navod iz žalbe da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju u Sarajevu (INGEB) ne može vršiti analizu genetičkog diverziteta za poribljavanje rijeke Neretve, te da je o tome URŽ dao svoje mišljenje u tri prethodne odluke: JN2-03-07- 1-1364-9/17 od 18.01.2018. godine, JN2-01.07-1-497-8/18 od 13.09.2018. godine i JH2-01.07-1-702-6/18 od 12.12.2018. je u potpunosti netačan i suprotan dokazima objektivne prirode. Naime, niti u jednom od navedenih rješenja URŽ-a nije navedeno da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju u Sarajevu ne može vršiti analizu genetičkog diverziteta, kako to tvrdi žalitelj.

Vezano za navod Žalitelja da će Ugovorni organ metodom slučajnog uzroka izvršiti kvalitativnu i kvantitativnu kontrolu riblje mlađi tj. da će izvršiti molekularno-genetičku analizu uzoraka riblje mlađi na dan poribljavanja, je potpuno zakonsko pravo JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica »Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica da kontroliše robu (riblju mlađ/ribu u ovom slučaju) koju je

prethodno nabavio. U tome nismo prepoznali nikakvo zakonsko ograničenje. Ukoliko roba nije onakvog kvaliteta, kako je to tenderskom dokumentacijom zahtijevano, JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica zadržava pravo da izvrši protest garancije za dobro izvršenje posla u iznosu od 10% vrijednosti potpisanog ugovora, obzirom da se ponuđač prethodno obavezao da će ispuniti sve zahtjeve postavljene tenderskom dokumentacijom.

Smatramo značajnim napomnuti da je Žalitelj, svih prethodnih godina, kad je potpisivao ugovor sa Ugovornim organom JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica za nabavku autohtone riblje mlađi za poribljavanje, u sklopu zahtijevane dokumentacije, uredno dostavljao dokumentaciju vezano za genetički diverzitet-genetičku karakterizaciju autohtonosti ribe, od *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu*, upravo ona institucija, koju Žalitelj u prethodne dvije godine uporno osporava. Žalitelj je izuzetno svjestan da, u ovom slučaju *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* nije neophodna BAT akreditacija, da bi certifikat bio valjan. Jedini razlog zašto Žalitelj osporava certifikat izdat od strane *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* je taj što već duži period u svom ribogojilištu nema matična jata autohtonih vrsta riblje mlađi za poribljavanje sa jasnim molekularno-genetičkim karakteristikama autohtonosti. Zbog neposjedovanja autohtonih matičnih jata, Žalitelj ne može uraditi analizu niti može dobiti certifikat o genetičkoj autohtonosti iste.

Žalitelj je svjestan da zbog naprijed navedenog više neće moći aplicirati na javne pozive za dodjelu ugovora za nabavku riblje mlađi za poribljavanje, počinje se baviti nezakonitim radnjama, te kod dostavljanja dokumentacije za nabavku riblje mlađi za poribljavanje koju je raspisala JP Elektroprivreda HZHB d.d. - Mostar krivotvori certifikat genetičkog diverziteta- genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, izdatu od *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu*, o čemu je JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnice «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica odmah obaviještena. Od tog perioda datiraju problemi i sudski procesi između Žalitelja i *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu*, a što velike posljedice ostavlja na nemogućnost da JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica u zakonskom roku ne izvrši svoje obaveze. Zbog ovakvih obustava tenderskog postupka, koje Žalitelj uporno radi, nanesena je ogromna šteta kako JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica, koja želi da izvrši svoju zakonsku obavezu, tako i korisnicima ribolovnih prava, koji nisu izvršili poribljavanje prethodne dvije godine.

Vrlo značajnim smatramo napomenuti i to da je Žalitelj također, krivotvorio i nalaz zdravstvenog stanja riblje mlađi izdatog od strane Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. U prilogu Izjašnjenja na navode navedene u žalbi Vam dostavljamo i dopis/informaciju broj 73/2017 od 21.04.2017.godine izdatu od strane Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Glavni i jedini razlog zašto Žaliteij uporno opstruira postupak javne nabavke riblje mlađi/ribe koji provodi JP Elektroprivreda BiH d.d. -

Sarajevo, Podružnice »Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica praveći probleme oko nadležnosti izdavanja certifikata genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe od strane *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu*, je nemogućnost dobijanja istog te samim tim nemogućnost učešća u postupcima javnih nabavki. Također, osim što JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica »Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica, Žalitelj nanosi veliku štetu i drugim uzgajivačima autohtone riblje mlađi, čiji je uzgoj vrlo skup, te zbog niza nezakonitih radnji Žalitelja ostali uzgajivači tu uzgojenu riblju mlađ, ne mogu plasirati na tržište.

O Žaliteljivim lošim namjerama da opstruira posao našoj kompaniji, jer zbog nezakonitih radnji ne može aplicirati za Ugovor o dodjeli posla, govori činjenica da jedini Žalitelj pravi probleme oko nadležnosti institucije za izdavanje certifikata genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, u odnosu na sve ostale uzgajivače autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje, kojih u Bosni i Hercegovini ima više. Zar dovoljno ne govori činjenica da se osim Žalitelja, niko više od uzgajivača autohtonih ribljih populacija ne žali na tendersku dokumentaciju, zato što ostali uzgajivači imaju matična jata autohtonih ribljih populacija, i bez ikakvih problema od INGEBA dobiju certifikat o genetičkom diverzitetu-genetičkoj karakterizaciji autohtonosti ribe, na osnovu kojih se uredno mogu prijaviti na raspisani Javni poziv. Također, osim našoj kompaniji Žalitelj nanosi veliku štetu i drugim uzgajivačima autohtone riblje mlađi, čiji je uzgoj vrlo skup, a onda zbog niza nezakonitih radnji Žalitelja, ostali uzgajivači tu uzgojenu riblju mlađ, ne mogu plasirati na tržište, a kao posljedicu toga JP EP BiH ne može da izvrši svoju zakonsku obavezu, bez obzira što na vrijeme obezbijedi finansijska sredstva.

Kompletnu tendersku dokumentaciju smo izmijenili u skladu sa uputama URŽ iz prethodne žalbe Žalitelja, te Vas molimo da nam konačno omogućite da na vrijeme izvršimo svoju zakonsku obavezu nabavke autohtone riblje mlađi za poribljavanje, kako nas ne bi doveli u situaciju da imamo zakonskih problema sa Udruženjima sportskih ribolovaca koji moraju poribiti svoja ribolovna područja u zakonskom roku, shodno Ribolovnoj osnovi.

Na osnovu utvrđenih činjenica možemo zaključiti da je Ugovorni organ u potpunosti primjenjivao odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH i druge podzakonske akte iz oblasti javnih nabavki prilikom provođenja postupka javne nabavke. Postupajući po žalbi, razmotreni su svi navodi iz žalbe te smatramo daje Ugovorni organ postupio u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te da tenderska dokumentacija nije manjkava, diskriminatorna niti je protivna međunarodnim standardima, niti je kreirana na način da se pogoduje bilo kojem ponuđaču. Shodno navedenom, predlaže se da se žalba odbije kao NEOSNOVANA.

Ovaj organ je u skladu sa članom 94. stav (3) Zakona o javnim nabavkama dopisom broj JN2-03-07-1-2567-4/19 od 20.09.2019. godine dostavio žalitelju izjašnjenje ugovornog organa radi eventualnog očitovanja na isto. Žalitelj je dostavio odgovor na izjašnjenje ugovornog organa od 25.10.2019. godine. Ovaj organ je po službenoj dužnosti, prije razmatranja žalbe, utvrđivao dopuštenost, blagovremenost, te da li je žalba izjavljena od ovlaštene osobe, shodno članu 109. Zakona o javnim nabavkama. Pored navedenog, ovaj organ je, prije razmatranja žalbe utvrđivao ispunjenost uslova u smislu odredbe člana 105. i člana 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe navedenih članova Zakona.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, prema stanju u spisu, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, utvrdio da je potrebno žalbu odbiti kao neosnovanu.

Žalba je neosnovana

Žalitelj navodi kako je tačkom 3.4.2. tenderske dokumentacije navedeno da će se ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača izvršiti na osnovu zahtjevane dokumentacije, dok je tačkom 3.4.2.a) tenderske dokumentacije navedena napomena koja glasi:

Ukoliko ponuđač ne dostavi Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu/neretvansku mekousnu pastrmku/neretvansku potočnu pastrmku.....(.....).... razlog su za isključenje odnosno diskvalifikaciju ponuđača iz postupka nabavke.

Žalitelj navodi da su navedene odredbe tenderske dokumentacije nezakonite i suprotne podzakonskim aktima, ističući da ugovorni organ ne navodi da li je Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo (u daljem tekstu: INGEB) registrovano, a time i ovlašteno za izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta nabavke, kako odredba člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH upućuje da poslove iz oblasti slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su *registrovana* za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda.

Uvidom u član 48. stav (1) alineja (10) Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH utvrđeno je da isti propisuje da „*Poslove u području slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, te da pravna lica izdaju certifikate o porijeklu i genetičkoj autohtonosti.*

Takođe, dalje u članu 48. se navodi da pravna lica iz stava 1. ovog člana dužna su o obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, a vezano za ribarstvo, najmanje jednom godišnje dostaviti izvještaj Federalnom ministarstvu.

Uvidom u Dopis Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva broj 03-3-24/2-954/19 od 20.6.2019. godine upućen ugovornom organu, ovaj organ je utvrdio da je Ministarstvo navelo da ugovorni organ prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije mora postupati u skladu s članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, odnosno da sertifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdaju pravna lica koja su registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Također je navedeno da je Ministarstvo izvještaj iz stava (3) citirane odredbe Zakona o slatkovodnom ribarstvu zaprimio jedino od Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu.

Prema shvaćanju ovog tijela INGEB je pravna osoba koje je registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, te može izdavati sertifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti na način propisan članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Navedeno proizilazi iz uvida u Aktelni izvod iz sudskog registra br.065-0-RegZ-19-007579 izdatog 18.9.2019.god. od strane Općinskog suda u Sarajevu, po kome je INGEB, između ostalog, registrovan i za istraživanja i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji (šifra 72.11.) a što je u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH u odnosu na datu šifru koja uključuje istraživanja istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji (DNK/RNK: genomika, farmakogenomika, genske probe, genetski inženjering, sekvencioniranje, sinteza i umnožavanje (amplifikacija) DNK i RNK, profiliranje izražaja (ekspresije) gena te upotreba antisens tehnologije; proteini i ostale molekule: sekvencioniranje, sinteza i inženjering proteina i peptida (uključujući velike molekule hormona); poboljšane metode prijenosa velikih molekula lijeka; proteomika, pročišćavanje i izoliranje proteina, ćelijsko signaliziranje, identifikacija ćelijskih receptora; kultura ćelija i tkiva te inženjering: rad sa ćelijskim kulturama i kulturama tkiva, tkivni inženjering (uključujući elemente tkiva i biomedicinski inženjering), ćelijska fuzija, stimulanti kod vakcina i podizanja imuniteta, kultiviranje embrija biotehnoške tehnike: fermentacija upotrebom bioreaktora, biološka obrada, biološko izluživanje; biološko izbjeljivanje, biološko odsumporavanje, bioremedijacija, biofiltracija, fitoremedijacija; genski i RNK vektori: genska terapija, virusni vektori; bioinformatika: izrada baze podataka o geonomima i proteinskim sekvencama; modeliranje složenih bioloških procesa, uključujući biološke sisteme; nanobiotehnologija: primjenjuje alate i procese nano i mikrotehnologije za izradu uređaja za istraživanje bioloških sistema i primjenu u farmaciji, dijagnostici) itd. Slijedom navedenog, ovaj organ utvrđuje da žalitelj nije dokazao da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ne može izdavati traženi sertifikat te se navod smatra **neosnovanim**.

Žalitelj nadalje navodi da TD ne sadrži dovoljno jasne upute ponuđačima koje su to to druge registrovane pravne osobe iz tačke 3.4.2.a) TD. U odnosu na navedeno, ovaj organ ističe da tenderska dokumentacija (t.3.4.2.a) pored zahtijevanja Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtosti izdatog od strane INGEB-a, predviđa (kao alternativnu mogućnost) i dostavljenje certifikata izatog od strane druge

pravne osobe registrovanog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologiju kopnenih voda u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Dakle, navedeni zahtjev ugovornog organa nije postavljen suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama, niti odredbama člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, kako datim Zakonom nije propisano koje su to pravne osobe koje vrše stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda niti kod kojih organa takve osobe trebaju biti registrovane (bilo u BiH ili inostranstvu), pri čemu se ponovo naglašava da je ugovorni organ postavio precizan zahtjev za dostavljanje certifikata tačno određene institucije (INGEB), te je dakle riječ o zahtjevu ugovornog organa na osnovu kojeg (potencijalni) ponuđači mogu pripremiti svoje ponude. Nadalje, navedeni zahtjev ugovornog tijela nije suprotan niti odredbama člana 49. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama prema kojima ugovorni organ vezano za tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača može od ponuđača zahtijevati uvjerenja koja izdaju nadležne institucije ili agencije za kontrolu kvaliteta a kojima se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama. Imajući u vidu gore navedeno, navod žalitelja vezan za pomenuti dio TD, se smatra **neosnovanim**.

Pored toga, ovaj organ smatra da u t.3.4.2.a) TD nije riječ o povredi osnovnih načela Zakona o javnim nabavkama (zagarantovanih članom 3. Opštih principa Zakona o javnim nabavkama.), kako je svim potencijalnim ponuđačima ostavljena mogućnost da dostave Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtosti izdatog od strane INGEB-a, ili certifikat izatog od strane druge pravne osobe registriranog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologiju kopnenih voda u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, te je iz TD evidentno da se ne favorizuju ponuđači koji su u mogućnosti da pribave certifikat izdat isključivo od strane INGEB-a, te prema tome, na navedeni način ugovorno tijelo je u predmetnom postupku nabavke obezbijedilo pravednu i aktivnu konkurenciju, na principima nediskriminacije i jednakosti.

U odnosu na navod žalitelja da TD sadrži nejasan i nezakonit termim „jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije“ iz t.3.4.1.a) te da ista može dovesti do nejednakog tretmana ponuđača, uvidom u navedeni dio TD utvrđeno je da je ugovorni organ u vezi uvjeta tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, postavio i sljedeći zahtjev: *da riblja mlad/riba ima jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije (LOT 1- glavatica, LOT 2-mekousna past nuka i LOT 3-potočna pastrmka), što je čini pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka*. Daljim uvidom u TD, utvrđeno je da je ugovorni organ kao dokaz za pomenuti uslov tehničke i profesionalne sposobnost ponuđača predvidio dostavljanje *Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku mekousnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdat od strane INGEB-a Sarajevo ili drugog pravnog lica registrovanog za*

stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH (t.3.4.2.a).

Shodno navedenom, navod žalitelja da t.3.4.1.a) TD sadrži nejasan i nezakonit termin (*jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije*) smatra se **nosnovanim**, kako je dovođenjem u međusobnu vezu t.3.4.1.a) i 3.4.2.a) predmetne TD nesporno da se jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije dokazuju certifikatima o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku mekousnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdatim od strane INGEB-a Sarajevo ili drugog pravnog lica registrovanog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, pri čemu ovo tijelo smatra da se navedenim zahtjevima TD potencijalni ponuđači ne dovode u neravnopravan tretman (kako to tvrdi žalitelj).

Pored toga, ovaj organ utvrđuje kako se navodi u izjašnjenju ugovornog organa da je žalitelj u ranijim postupcima javnih nabavki dostavljao u svojim ponudama certifikat izdat od strane INGEB-a, i da nije bilo nikakvih problema, a niti je žalitelj osporavao nadležnost INGEB-a. U dostavljenom odgovoru na izjašnjenje ugovornog organa od 25.10.2019. godine, **žalitelj to i ne spori** gdje navodi „*Navodi o tome da je žalitelj sam dostavljao kao dokaz dokument INGEB-a u ranijem periodu je tačan. Razlog što je to prestao je isključivo taj što je ovlašteno lice žalitelja iz divlje i netaknute rijeke Rakitnice izlovalo određenu količinu autohtone pastrmke, jedan dio te ribe dao je ovlaštenom licu jednog od poznatih i odabranih „poribljivača“ ugovornog organa, a drugi dio iste ribe ostavio za sebe. Ovlašteno lice odabranog „poribljivača“ je dobilo genetsku kartu za tu ribu, a ovlašteno lice žalitelja nije, iako se radi o istoj ribi, ulovljenoj u istom periodu na istoj rijeci. Kako je to moguće? Jedino tako što se manipuliše INGEB-om, i u ribarskom lobiju određuje ko može a ko ne može poribljivati.*“.

U vezi navoda iz Presude Suda BiH br.S1 3 U 034056 19 U od 16.12.2019.god. u kojem Sud ističe da ugovorno tijelo nije jasno utvrdilo da li je potrebna analiza ili certifikat, ovaj organ napominje da je uvidom u TD nesporno utvrđeno da ugovorni organ u t. 3.4.2 pod a) TD nedvosmisleno zahtijeva dostavljanje **certifikata** o porijeklu i genetičkoj autohtonosti (dakle, ne i analizu).

U vezi navoda iz Presude Suda BiH br.S1 3 U 034056 19 U od 16.12.2019.god. u kojem Sud navodi da spornu činjenicu ovaj organ nije raspravio da li je postavljeni uslov tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača postavljen u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i odredbama člana 48. stav (6) Zakona o slatkovodnom ribarstvu, iako se radi o postupku koji se vodi od 2017. godine, ovaj organ naglašava da je predmetna TD objavljena na Portalu javnih nabava 24.09.2019. godine i da u predmetnom postupku nabavke ovaj organ nije odlučivalo više puta, nego isključivo Rješenjem br.JN2-03-07-1-2567-8/19 od 31.10.2019. godine i ovim Rješenjem. U kontekstu navedenog, naglašava se da

ovaj organ, shodno članu 104. stav (2) Zakona o javnim nabavkama, nije dužno da kontroliše činjenično i pravno stanje koje je bilo predmet prethodne žalbe u istom postupku javne nabavke.

U vezi s navodom žalitelja da u Bosni i Hercegovini ne postoji akreditovana laboratorija sa akreditovanim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu, ovaj organ ističe da članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH nije izričito proisano da je neophodno da navedene poslove obavlja akreditirani laboratorij, nego je jasno propisano da to obavljaju **pravna lica koja su registrovana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda**, a što je zahtjev ugovornog organa iz tačke 3.4.1. i 3.4.2 tenderske dokumentacije, te se navod žalitelja da je propust ugovornog organa što u tenderskoj dokumentaciji nije zahtijevao da pravna lica čije se analize zahtijevaju kao dokaz genetske autohtonosti za predmetnu nabavku budu akreditirana, smatra **neosnovanim**.

Također navod žalitelja da odredba člana 48. stav (5) Zakona o javnim nabavkama propisuje (ima na umu) certifikat akreditovanog organa, **nije osnovan**, jer odredba člana 48. stav (5) ne reguliše dostavljanje certifikata. Član 48. stav (6) Zakona o javnim nabavkama propisuje obavezu ugovornog organa da ukoliko zahtijeva dostavljanje certifikata koji izdaju nezavisna tijela, da se pozove na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na evropskim serijama standarda, ali da je dužan prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentni mjerama osiguranja od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. S tim u vezi, ovaj organ utvrđuje da žalitelj neosnovano ističe da je ugovorni organ u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama zahtijevao dokaz koji izdaje akreditirana laboratorija, jer niti Zakon o javnim nabavkama takvo nešto propisuje, a posebno što je ugovorni organ postupao u skladu s materijalnim propisom koji propisuje predmetnu materiju Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH, koji također ne propisuje da navedene dokaze mora izdati akreditirana laboratorija, zbog čega se navod žalitelja smatra **neosnovanim**.

Vezano za navode žalitelja za BAT akreditaciju, ovaj organ utvrđuje kako u BiH ne postoji akreditovana laboratorija sa metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, zato što kod takve analize ribe nikakvim aktom niti zakonom nije propisana BAT akreditacija. BAT Institut za akreditiranje u BiH nema propisane kriterije na osnovu kojih bi se vršilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu. U Zakonu o slatkovodnom ribarstvu («Službene novine FBiH» broj 64/04), **nigdje nije propisano da laboratorija koja izdaje certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti mora biti BAT akreditovana**, pa samim tim ugovorni organ i nije zahtijevao da Institucija koja izdaje zahtjevani certifikat mora biti BAT akreditirana, već je nepohodno da to bude pravno lice koja je registrovano za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog

ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Slijedom navedenog ovaj organ utvrđuje i ovaj žalbeni navod **neosnovan**.

Žalbeni navod žalitelja u kojem navodi da su nejasne i zbunjujuće, a time i nezakonite odredbe člana V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.1, 8.II i 8.III), člana III nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.1, 9.II i 9.III) osporavane tenderske dokumentacije broj: 10202-152/19, koji član navodi da naručilac zadržava pravo da na dan poribljavanja o svom trošku izvrši kvantitativno-kvalitativnu kontrolu ribe/riblje mlađi predmeta nabavke, obzirom na Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti iste. Ukoliko Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti ribe/riblje mlađi poslije uzorkovanja na dan poribljavanja, pokaže manje od 80% učešća posmatrane ribnjačke populacije sa jedinkama autohtonih neretvanskih populacija ribe/mlađi predmeta nabavke, ugovorni organ će podnijeti zahtjev za protest bankarske garancije za dobro izvršenje posla odnosno bezuslovnu naplatu shodno odredbama ZOO....

Prema izjašnjenju ugovornog organa jasno se navodi da će ugovorni organ metodom slučajnog uzorka izvršiti kvalitativnu i kvantitativnu kontrolu riblje mlađi tj. da će izvršiti molekularno-genetičku analizu uzoraka riblje mlađi na dan poribljavanja, što je potpuno zakonsko pravo JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica da kontroliše robu (riblju mlađ/ribu u ovom slučaju) koju je prethodno nabavio, u čemu nije prepoznao nikakvo zakonsko ograničenje. Ukoliko roba nije onakvog kvaliteta, kako je to tenderskom dokumentacijom zahtijevano, JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica zadržava pravo da izvrši protest garancije za dobro izvršenje posla u iznosu od 10% vrijednosti potpisanog ugovora, obzirom da se ponuđač prethodno obavezao da će ispuniti sve zahtjeve postavljene tenderskom dokumentacijom.

Ovaj organ utvrđuje kako navedene odredbe navedene u žalbi nisu suprotne zakonskim odredbama, niti je žalitelj uputio ovaj organ da su prekršene zakonske odredbe, a što je bio dužan učiniti u skladu sa članom 102. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, kako bi dokazao ili bar učinio vjerovatnim postojanje činjenica navedenih u žalbenom navodu. Naime, prema mišljenju ovog organa, ugovorni organ ima pravo da u svakom trenutku može izvršiti kvalitet robe koju nabavlja i to na način da putem ovlaštene institucije provjeri kvalitet robe koja je predmet nabavke, te ukoliko utvrdi da roba nije zahtjevanog kvaliteta, propiše i mogućnost protesta bankarske garancije odnosno bezuslovnu naplatu shodno Zakonu o obligacionim odnosima. Takođe se konstatuje da je dati zahtjev ugovornog organa veza za izvršenje ugovora shodno Zakonu o obligacionim odnosima, a isti nije ni postavljen suprotno odredbama Zakon o javnim nabavkama niti je žalitelj u smislu člana 102. stav (3) Zakona o javnim nabavkama dokazao ili učinio vjerovatnim da je zahtjev postavljen suprotno Zakonu o javnim nabavkama. Upravo iz tog razloga se zahtjeva od ponuđača da izjave kako su spremni prihvatiti sve uslove propisane tenderskom dokumentacijom. Slijedom navednog, ovaj organ utvrđuje i ovaj žalbeni navod **neosnovanim**

Prema navodu Suda BiH iznesenoj u Presudi broj br.S1 3 U 034056 19 U od 16.12.2019. godine se navodi kako „iz obrazloženja osporenog rješenja proizilazi da je tužitelj uložio žalbu na tenderske dokumente za nabavku roba putem otvorenog postupka koji se vode pod brojevima:10202-152/19, 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19, radi nabavke autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve, koji su podjeljeni na tri LOT-a i to LOT1 glavatica, LOT 2, mekousna pastrmka i LOT 3, potočna pastrmka. Prema saznanju ovog vijeća, uvidom u spise tuženog je utvrdilo da su u otvorenim postupcima javnih nabavki 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19, radi nabavke autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve, u ponovnom postupku objavljene tenderske dokumentacije, koje nisu podjeljene na Lotove, i da su predmeti javne nabavke autohtona vrsta riblje mlađi/riba mekousna pastrmka, glavatica i potočna pastrmka za poribljavanje ribolovne zone voda sliva Neretve, objavljene pojedinačno. Imajući u vidu naprijed navedeno, po ocijeni ovog vijeća osporeno se temelji na bitnim povredama Zakona o upravnom postupku i Zakona o javnim nabavkama“. Ovo iz razloga što je odredbom člana 103. stav 1. tačka a), Zakona o javnim nabavkama, propisano je aposolutno bitna povreda zakona o kojoj tuženi vodi računa po službenoj dužnosti i koja može dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelomično neusklađenost tenderske dokumentacije sa ovim zakonom ili podzakonskim aktima, koja je dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbenih navoda ili koja je dovela do narušavanja osnovnih principa ovog zakona, odnosno nezakonite dodjele ugovora“.

Ovaj organ utvrđuje kako je ugovorni organ objavio 3 obavještenja o nabavci za otvorene postupke nabavke autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe

1. **mekousna pastrmka** (Obavještenje o nabavci broj 1409-1-1-135-3-87/19 od 26.09.2019. godine)
2. **potočna pastrmka** (Obavještenje o nabavci broj 1409-1-1-136-3-88/19 od 26.09.2029. godine) i
3. **glavatrice** (Obavještenje o nabavci broj 1409-1-1-129-3-85/19 od 24.09.2029. godine)

koji se vode pod brojevima 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19.

Pored toga, ugovorni organ je pokrenuo je otvoreni postupak javne nabavke **riblje mlađi/ribe glavatrice (LOT-1), mekousne pastrmke (LOT-2) i potočne pastrmke (LOT-3)** obavještenjem o nabavci broj 1409-1-1-129-3-86/19 od 24.09.2029. godine, koji se vodi pod brojem 10202-152/19. Ovaj organ napominje da se predmetni žalbeni postupak vodi po spomenutom postupku nabavke.

Dakle, nesporna je činjenica da je ugovorni organ istoga dana (24.9.2019.god.) na Portalu javnih nabavki objavio dva Obavještenja o nabavci (br. 1409-1-1-129-3-85/19 i br. 1409-1-1-129-3-86/19) u kojima (dakle u različitim postupcima nabavke), nabavlja isti predmet nabavke: Nabavka autohtonih vrsta mlađi/ribe glavatrice za poribljavanje ribolovne zone sliva rijeke Neretve na kojoj pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca“ Konjic,

odnosno da je ugovorni organ dana 26.09.2019. godine na Portalu javnih nabavki objavio još dva Obavještenja o nabavci (br.1409-1-1-135-3-87/19 i 1409-1-1-136-3-88/19) u kojima (dakle u različitim postupcima nabavke), nabavlja isti predmet nabavke: Nabavka autohtonih vrsta mlađi/ribe mekousne pastrmke i potočne pastrmke za poribljavanje ribolovne zone sliva rijeke Neretve na kojoj pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca“ Konjic.

U odnosu na navedeno, naglašava se da član 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama propisuje da **ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke** s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka, kao i da zakonski i podzakonski akti iz oblasti javnih nabavki ne omogućavaju istovremeno pokretanje postupaka dvije (ili više) nabavki, koje imaju identičan predmet nabavke.

Imajući u vidu navedene činjenice, ovaj organ je shvatanja da su se u konkretnom postupku stekli uslovi za primjenu člana 103. stav (1) tačka a) ZJN iz razloga apsolutno bitnih povreda zakona o kojima ovaj organ vodi računa po službenoj dužnosti i poništava tendersku dokumentaciju iz razloga neusklađenosti tenderske dokumentacije sa Zakonom o javnim nabavkama, koja je dovela do narušavanja osnovnih principa ovog zakona, s obzirom da je ugovorni organ, istoga dana, istovremeno objavio i Obavještenje br. 1409-1-1-129-3-86/19 koje ima isti predmet nabavke (nabavka autohtonih vrsta mlađi/ribe glavatice, kao i predmetno obavještenje, se predmetni postupak nabavke po Obavještenju o nabavci br. 1409-1-1-129-3-85/19 od 24.9.2019.god. , odnosno da je nakon dva dana 26.9.2019. godine objavio dva obavještenja broj 1409-1-1-135-3-87/19 i 1409-1-1-136-3-88/19) koje ima isti predmet nabavke autohtone vrste mlađi/ribe mekousne pastrmke i potočne pastrmke, a koja je objavljena u posebnom postupku javne nabavke broj 1409-1-1-129-3-86/19 od 24.09.2029. godine, ali samo podijeljena na tri LOT-a i to LOT1 glavatica, LOT 2, mekousna pastrmka i LOT 3, potočna pastrmka.

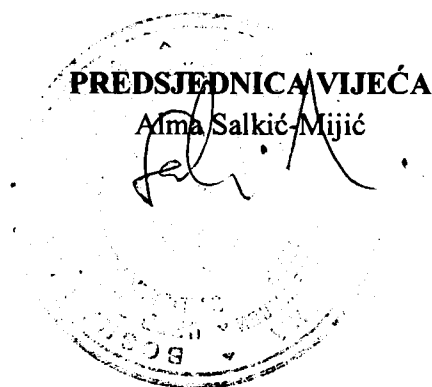
Ovaj organ postupa u skladu sa članom 104. stav (1) Zakona o javnim nabavkama u postupku pravne zaštite i odlučuje u granicama postavljenog iz zahtjeva žalbe, te s tim u vezi je odlučio kako je žalba žalitelja **neosnovana u cjelosti**. Ovaj organ postupajući po službenoj dužnosti u skladu sa članom 104. stav (1) Zakona o javnim nabavkama u odnosu na povrede propisane u članu 103. Zakona o javnim nabavkama, poništava Tendersku dokumentaciju ugovornog organa koji se vodi pod brojem **10202-152/19** za predmet nabavke „*Nabavka autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve na kojima pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje sportskih ribolovaca „Glavatica“ – Jablanica i Udruženje/Udruga sportskih ribolovaca „Neretva 1933“ – Mostar*“ za LOT-1 glavatica, LOT-2 mekousna pastrmka i LOT-3 potočna pastrmka, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj 1409-1-1-130-3-86/19 od 24.09.2019. godine.

Kako je žalba žalitelja odbijena kao neosnovana, u skladu sa članom 108. stav (6) Zakona o javnim nabavkama, odbija se zahtjev žalitelja za povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 KM.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 103. stav (1) tačka a), 104. i 111. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ riješio je žalbu kao u izreci ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

Dostaviti:

- PD „Riba Neretva“ d.d. Konjic
- JP EP BiH, Podružnica HE na Neretvi, Jablanica
- Evidencija
- a/a.